

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto V.

V Ljubljani, dne 21. februarja 1929

8. števil.

Mak - opij.

Ljubko je videti sredi žitnega polja makov cvet. V njivi kima in odseva od rumenega žita. Vsakomur obstanejo na rdečem kipečem cvetu oči. Le redko ga kdo odtrga. Pa kaj hoče z njim, ko maku vendar takoj odpadejo cvetni listi. Vse ga smatra za lepo cvetočo plevel, ki nič ne škoduje, pa tudi ne koristi kaj prida.

Tu pa tam tudi pri nas sejejo mak, ter uporabljajo njegovo seme za posipanje potic in drugega peciya. Vse drugače pa je z makom v naših južnih krajih, kjer so pokrite cele pokrajine z lepimi cvetjem. Mak sejejo v južni Srbiji za pridobivanje strupa opija. Ko odpadejo cvetni listi, navrtajo makove pestiče, iz pestičev pri-teče bela mlečna tekočina — opij. Iz enega pestiča dobe približno 0.02 g opija. Opij, pravilno uporabljen, je važno zdravilo in prav ugodno učinkuje v črevesnih boleznih. Uporabljajo pa ga prav dobro tudi v druge zdravniške svrhe.

Kakor z različnimi drugimi zdravili, tako je tudi z opijem. To, kar opij človeku koristi kot zdravilo, uniči, odnosno povzroča sto-krat večjo škodo. Ljudje uživajo opij sam in njegove izdelke uporabljajo tudi v razne nasladne svrhe. Je pač z makom tako, kakor z našim lepim okusnim sadjem. Kako lepo je sadno drevo, kadar cvete. Kako prijetno ga je videti, ko sadje dozoreva, in kako okusne so hruške in jabolke. Iz zdravega sadja žgejč žganje. Pa tudi to v pravi meri zaužito, bi se ne bilo tako zlo, če bi ga ljudje ne pili v preobili meri in se opijanili. Koliko nepopisne-ga gorja povzroča našemu ljudstvu žganje, katerega je mnogo žganega iz okusnega sadja.

Iz opija izdelujejo razna zelo strupena opojna sredstva, ki zazibljejo človeka, kar pa ne traja dolgo. Strašne so posledice. Že po prvem večjem uživanju takih izdelkov človek oslabi. Najhujše zlo pa je to, da človek, ki se je navadil uživati take strupe, ne more odnehati. Prime ga huda strast, kateri ni več kos, dokler ne podleže in ga reši strašnih posledic smrt.

Zelo razširjena pa je posebno med Kitajci, ki kade opij, kar je prav tako opojno in škodljivo, kakor uživanje opija. Kitajci v to svrhu uporabljajo posebne vrste pip. V Kini sploh pridelujejo in porabijo največ opija.

Marsikdo se bo vprašal, kako je to neki mogoče, da je dovoljeno opij predelovati in če že, zakaj tako v tako velikih količinah? Temu je povod, kakor mnogim drugim škodljivim stvarim — denar in zaslužek. Kakor v vseh državah, tako tudi v Kini, rabijo denar, in ker je opij glavni dohodek Kitajcev, zato so včasih ljudi,

ce'lo silili, da so ga pridelovali. Parkrat je v zgodovini zapisano, da so prepovedali pridelovanje opija. Leta 1912, je bilo v Haagu na mednarodnem sestanku sklenjeno, da je pridelava in prodaja opija podvržena posebnemu nadzorstvu, in to zaradi tega, ker so opij in njegove izdelke zlorabljali po vsem svetu. Ali tudi to ni trajalo dolgo. Čas je spremenil navade in navade paragrafe, in tako se je razširila stara bolest, ki povzroča že skozi stoletja in stoletja, strašno škodo posebno med kitajskim narodom.

Posebno kadar je država bila v zadregi radi denarja, takrat so vedno zatisnili oči. Sedaj, v zadnjem času, ko se vse države modernizirajo, so pa začeli tudi na Kitajskem ponovno prepovedovati prodajo opija. Ali v zmedenih časih, kakor so sedaj v Kini, bo to kaj težko doseči. Treba bo pač železne roke, ki bo z vso silo prišla za stvar.

Kakor že omenjeno, so zle posledice občutijo od časa do časa hujše. Ljudje, ki uporabljajo opij in iz njega prirejene izdelke, se jih ne bodo mogli odvaditi in bodo hudo trpeli, ako jih ne bodo mogli dobiti. Tako vidimo, da so skoraj gotovo izgubljeni. Izboljšalo se bo toliko, da se mladina ne navadi in da narod ozdravi.

Pri nas je z opijem drugače. Preprosto ljudstvo ga navadno ne uživa, pač pa se ga poslužujejo navadno bogatejši ljudje in sicer kot morfij. To zlorabo so začeli v naše kraje posebno iz

Francoskega, ker je tam zelo v navadi. Baš v zadnjih letih smo imeli že več takih slučajev, da so ljudje v najlepši dobi, ki so na zunaj izgledali zdravi in krepki, kar naenkrat propadli in v kratkem umrli. Vse to so bile posledice strašnega morfija — sina opija. — Pri nas pridelan opij gre skoro ves v inozemstvo, doma ga porabimo kaj malo, po večini samo za zdravila. Upajmo pa, da bodo prišli časi, ko bodo ljudje lahko z drugimi pridelki služili svoj potrební kruh.

Kitajci pri čaju in opiju

Mestno življenje na Kitajskem

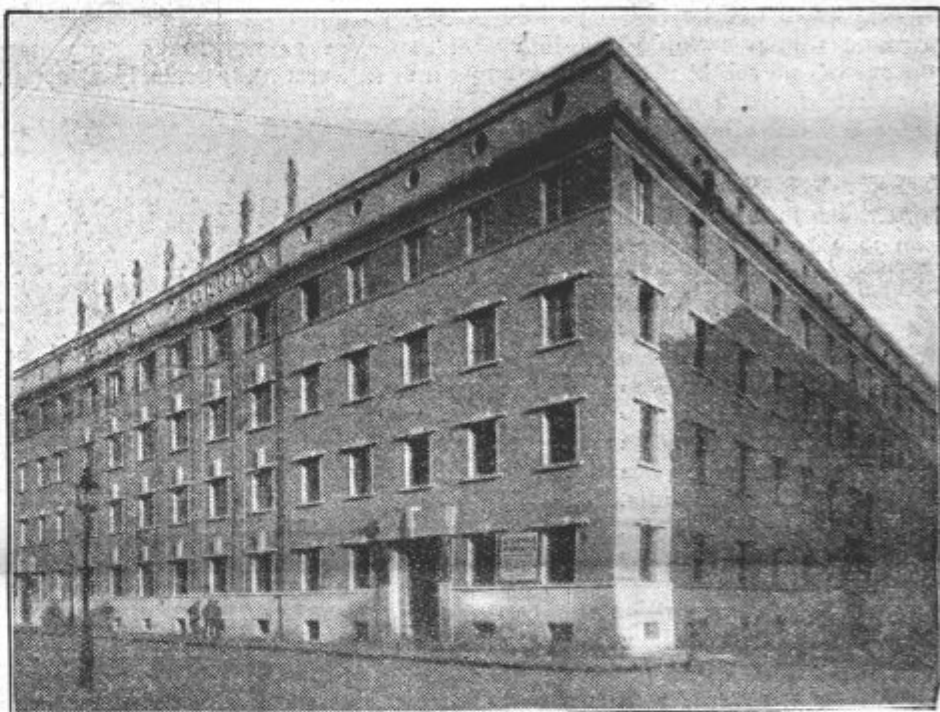

V Ljubljani je bila te dni otvorjena ena najlepših stavb, palača »Delavske zbornice«. Načrte za mogočno zgradbo je izdelal inženjer Šubic. Palača je pravo zatočišče delavstva, ki nima drugače v mestu nobenega pravega doma. V palači bo poleg raznih delavskih uradov, kakor »Delavske zbornice«, »Inspekcije dela«, »Borze dela« ter raznih delavskih organizacij, tudi mnogo stanovanj.

V pritličju je javna kuhinja, kjer je zelo ceno hrana. Kuhajo vsaki dan za več sto ljudi, in sicer za različne cene. Hrana je razdeljena v tri razrede. Najcenejša prehrana enega dneva stane 8 Din, druge vrste 12 Din, prvovrstna pa 14 Din.

Poleg kuhinje je velika obednica, ki jo posejajo vsi delavni sloji — delavci kakor tudi uradniki.

Poskrbljeno pa je tudi za delavsko razvedrilo in izobrazbo. Otvorili so veliko čitalnico. V krogu vidimo predsednika »Delavske zbornice« Miho Čobala.

Zgoraj: Mnogo zaslug za naše gozdarstvo si je pridobil tekom svojega dolgoletnega neumornega delovanja sedanji gozdarski referent ljubljanskega velikega župana inž. Anton Šivic, ki je te dni praznoval 50-letnico svojega rojstva. Spisal je tudi več tozadevnih knjig.

Spodaj: Pustolovec, ki se izdaja za Antona Ludvika, je prevaril mnogo ljudi baše tudi v Sloveniji. Kdor se ga spomni po sliki, naj sporoči policiji v Ljubljani.

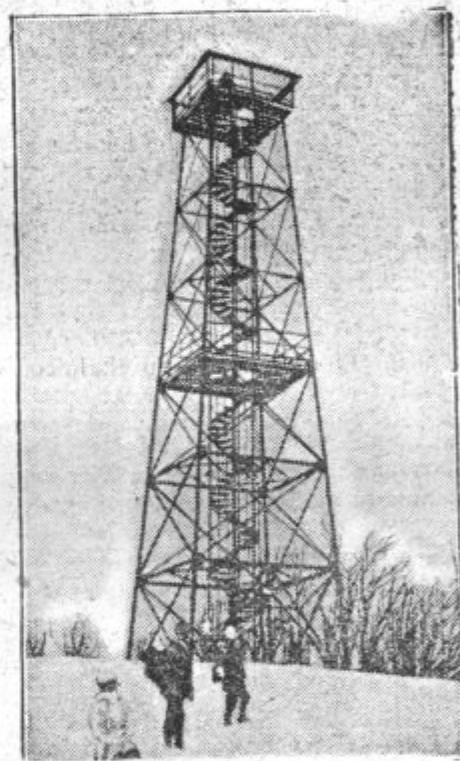

Na desni: Kralj Aleksander krstni botev 17. otroku zakoncev Dežman v Celju. — Večkrat so našega vladarja že naprosili, da je botroval. Tako se je zgodilo tudi te dni v Celju. Zastopal ga je podpolkovnik g. Časni.

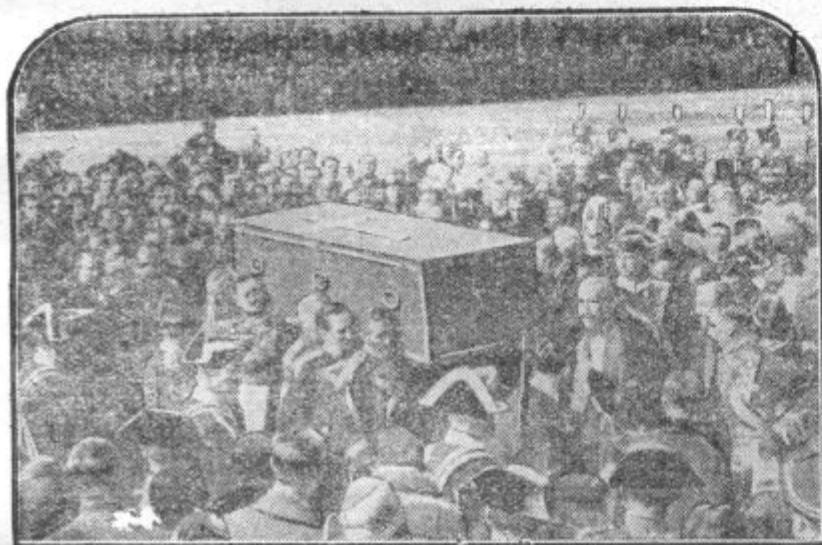
Najlepše dekle iz Evrope se sprehaja po Parizu. Ker se ne spozna, jo spremlja in ji daje pojasnila policijski stražnik.

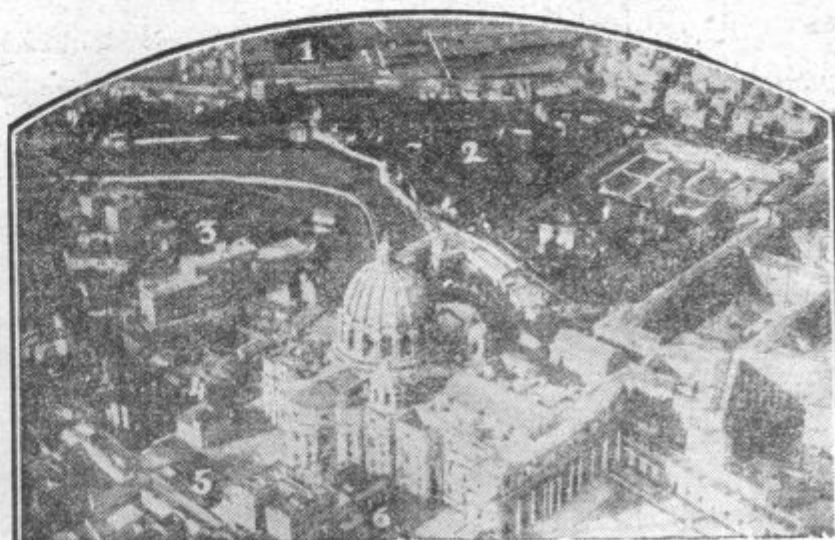
Dve gospodični iz Radovljice, Jelena Peganova in Mladka Celestinova, sta po »Jutrovem« članku o bedi v ljubljanskih barakah vzeli po dva otročička čez zimo na svoje domove.

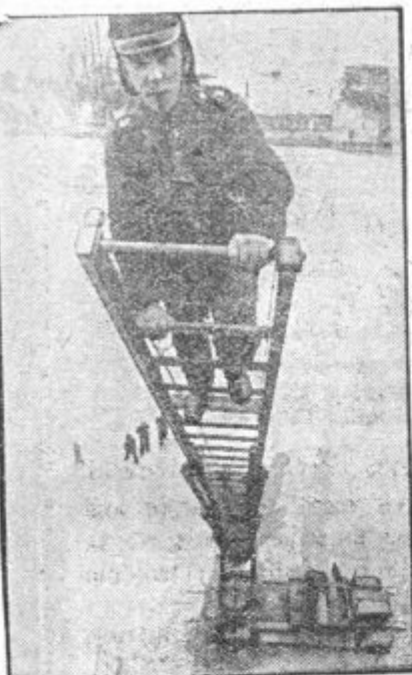
Razgledni stolp na Pohorju, kjer pa na posebno prijetno v mrzlih zimskih dneh.

Pogreb španske kraljice Marije Kristine, matere sedanjega španskega kralja Alfonza XIII. Pokopani so jo v minulem tednu.

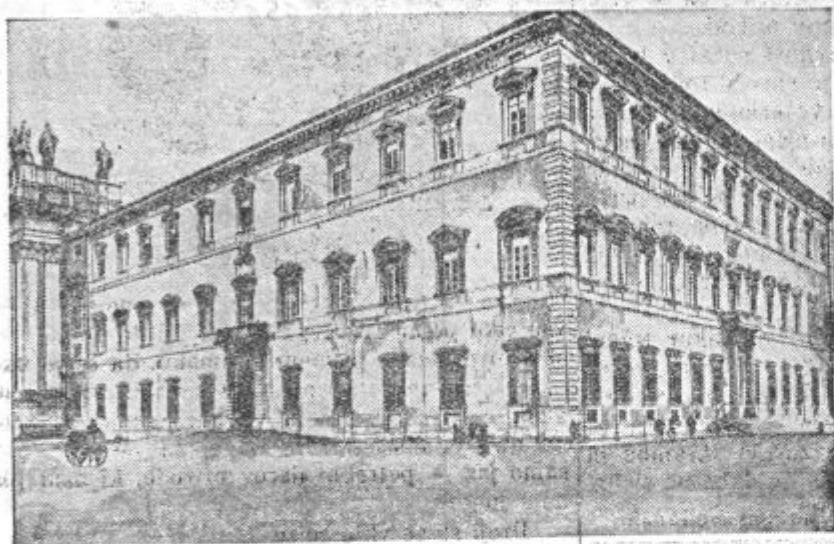
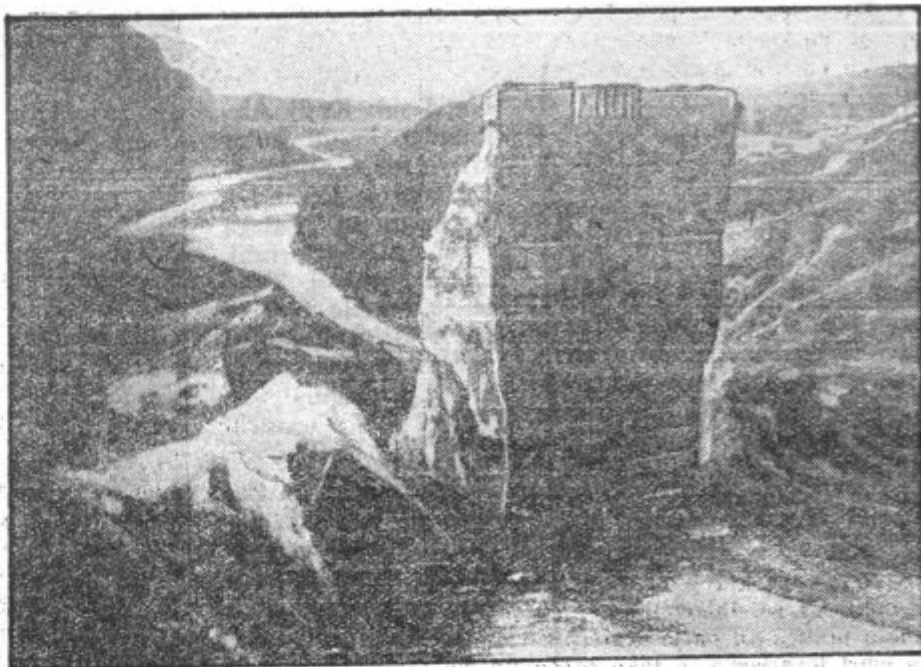

Del papeške države Città d. Vaticano: 1. Viale del Inferno; 2. vatičanski vrtovi; 3. etiopski kolegij; 4. palača kardinala Merry, de Vala.

Na desni: Razvalina ogromnega jezusa v Kaliforniji. V rekah in pritopih te dežele so velike množine zlata. V deželi je razvito tudi poljedelstvo. — Glavno mesto je San Francisco, kjer je tudi mnogo naših rojakov.

Na levi: Gasilec na lestvi gasilskega avtomobila.

Lateranska palača v Rimu, kjer so podpisali pogodbo med Vatikanom in italijansko državo. Pogodba potrjuje pravico nove papeževe države, meje itd.

Prekrasna zimska slika iz Francije. Mnogo takih slik vidimo tudi pri nas. Le škoda, da so mogočne zavese in kapniki ledene sveče, ki jih raztopi prvi pomladanski dih.

Prav zanimivo sliko nudijo razni spomeniki, ko jih snež odene v snežen prašč. Tako sliko vidimo v Parizu, kjer je tudi velikanski nosorog dobil primeren zimski plašč.